

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15. CELOLETNO DIN 60. ZA INOZEMSTVO JE DODATI POŠTINO / OGLAŠI PO CENIKU / POSAMEZNA ŠTEVILKA PO DIN 150. POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA V VČITELJSKI TISKARNI / ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO / ANONIMNI DOPISI SE NE PRIOBČVETEJO / POŠTINA PLACANA V GOTOVINI / TELEFON ŠTEV. 906.

Po volitvah.

V tretjič so v nedeljo 8. t. m. stopili volilci naše države pred volilne žare, da s kroglico v roki manifestirajo svoje prepričanje. Po razočaranjih, ki so jih doživeli jugoslovenski volilci leta 1920. in 1923., se je mislilo, da bo udeležba tokrat manjša, bila pa je nasprotno celo večja. Duhovali so bili zelo nemirni. Volilna psihoza je prizanesla prav malomokno in volilna borba se je vnašala celo v institucije, ki ne bi smele imeti opravka z dnevnimi političnimi. Gnojnice se je prelilo z vseh strani toliko, da so do 8. bile do dna izpraznjene že vse politične greznice. Če pa presojamo, katera stran se je pri tem delu bolj odlikovala, moramo kot objektivni opazovalci ugotoviti, da je odnesla prvenstvo opozicija, torej ona skupina, ki je posebno pri nas v Sloveniji ponosno kričala, da je glasnica svobode, naprednosti in morale.

Posebno vlogo je igral pri teh volitvah tudi teror. Clovečanska, mirotna in krščanska opozicija je dan za dnem pripovedovala o grozovitem terorju, ki se vrši nad volilci opozicije baje tam in tam. Prave dogodke šentjernejske noči pa je napovedovala za sam volilni dan. Mirni potek dogodkov je sam demantiral njen vrišč. Tu intam so se res dogodili posamezni slučajji terorja, izvršeni po lažnih »četnikih« in pa po Srnaovcih in raznih drugih elementih, toda bili so to le posamezni slučajji. Sam volilni dan je pa potekel precej mirno, celo nad vsako pričakovanje optimistov.

Izid volitev samih je zelo značilen in pomemben in to iz dveh razlogov. Prvič radi tega, ker dokazuje, da se pričinja daniti tudi v vrstah onih mas, ki so doslej slepo sledile raznim separatistom, defetistom in prevratnim evangelistom, drugič pa radi tega, ker so te volitve skoro docela zbrisale s površja razne male strančice in grupe. Zdrav organizem našega naroda je sam izločil iz sebe razne zajedalce in pokazal tako, da je politično bolj zrel kakor smo mislili. Legijam političnih avanturistov je pokazal, da se čas povojne konjunktire za politično verižništvo bliža svojemu naravnemu koncu v normalizaciji, v kateri bo obveljalo samo tisto, kar je res solidnega. Med take povojne politične verižnike so spadale tudi nekaterne naše manjšinske stranke, posebno nemška v mariborsko-celjskem volilnem okrožju, ki je špekulirala samo na ostanke predvojnega nemčurstva. Osmi februar je Schauerjevo stranko, prav tako kakor smo napovedali v našem listu, zbrisal za vedno s površja. Enkrat so imeli Nemci s pomočjo nezavednih Slovencev poslanca v Sloveniji, imeli pa ga ne bodo nikdar več! Laži o nemškem značaju štajerskega »Unterlanda« so za vedno razkrinkane kot — laži. Rezultat volitev je g. Schauerju in njegovim klikam sam odgovoril na njegove nesramne izpade na naš pokret in na naš list v celjski cunji »Chlier Zeitung«.

V celoti rezultat volitev 8. februarja še ni tak, da bi bila za prihodnje parlamentarno dobo izključena vsaka bodisi tudi le formalna parlamentarna kriza, vendar pa je položaj neprimerno ugodnejši kakor da je bil pred volitvami. Upati smemo tedaj, da se bo v novem parlamentu vsaj delalo. Da se ne bo delalo vse tako, kakor bi si mi želeli, je gotovo, toda tega od sedanjih strank tudi nismo pričakovali in ne pričakujemo, ker bi v tem slučaju naš pokret lahko mirno razpustili in likvidirali. To delo bo gotovo

nam bližje, ne bo pa naše delo, delo naše zamisli, naše ideologije in našega programa. O tem si moramo biti vsi Orjunaši na lasnem danes bolj kakor kdaj prej in moramo ravnati radi tega s še večjo vztrajnostjo graditi dalje svoje barikade, s katerih bomo nekoč, ko pride čas, razvili svoje zmogovite prapore.

Najvažnejše je za nas sedaj po prestani volilni borbi vprašanje, kako je prestala naša Orjuna te burne dni. Interesi bodočnosti našega pokreta so nam narekovali, da ostanemo v tej volilni vihrli čista nacionalna rezerva. V tem smislu so bili tudi formulirani sklepi Glavnega odbora v Splitu 22. in 23. novembra lanskega leta. Danes, ko so dnevi težke preizkušnje za nami, smo na svoje zadržanje lahko upravičeno ponosni. V celoti se je naša organizacija strogo držala sklepov svojega vodstva. Kot ljudje, ki se nikdar ne bojimo svoje lastne kritike in to kritiko tudi vedno javno in odločno povemo, priznavamo tudi v tem slučaju, da so se tuintam dogodili posamezni, toda redki in malopomembni slučajji, da je volilna psihoza pograbila tudi naše vrste. Pri mnogih korakih, ki jih je nam nasprotna javnost smatrala za eksponiranje za gotovo skupino, pa je šlo v resnici samo za čiste interese pokreta in ne za interese kake stranke. Mnogo dogodkov, s katerimi se je spravljala Orjuna po nasprotnem časopisu v zvezo, pa je bilo splošno zlaganih in na celim izmišljenih. Pri tem pa moramo konstatirati, da so se v natolcevanju odlikovali posebno tudi še listi, ki izjavljajo sicer, da nam principielno niso nasprotni. Zavedla jih je pri tem strankarska strast, volilna psihoza in tudi — nepojmovanje našega pokreta.

Ali naj ponavljamo zopet kdo smo in kaj hočemo? Storišmo to že tolikokrat, da moralo biti veliki ignoranti tisti, ki nas še vedno snatrajo za nekako patrijotično udruženo a la veterani, v katerem bi lahko bilo mesta za vse mogoče elemente. Izjavljamo ponovno, da smo popolnoma samostojna politična organizacija, ki ima svoj politični program, svoja politična načela in svoje jasne politične cilje in pravi Orjunaš ima svoj orjunaški pogled tudi na politične dogodke. V tem pa tiči ravno tista velika razlika med Orjuno in Sokolom in raznimi drugimi nepolitičnimi organizacijami, ki nimajo svojega lastnega političnega programa, ampak prepuščajo svojim članom, da si izberejo eno obstoječih strank, ki so jim najbližje. Radi tega bi Orjuna šla lahko tudi samostojno v volitve, ali pa bi se vezala s kako drugo politično organizacijo oziroma stranko, pa bi pri tem prav nič ne kršila svojih načel, ampak bi nasprotno delala čisto v duhu svojega programa.

Volitve so torej za nami! Preizkušnja je Orjuna v splošnem prestala prav dobro; bila je edina politična organizacija, ki je ostala kljub vsemu v rezervi in dočkala tako kompaktna in neokrnjena dan, ko lahko z vso energijo nadaljuje svoje delo v širšem obsegu. Upamo, da nam bo sedanja kolikortoliko konsolidirana doba skupščinskega in vladnega dela nudila vse za miren in sistematičen razvoj našega pokreta, ki mora biti v teku prihodnjih let dograjen do temelja, tako da bo potem lahko zavzel tisto mesto v javnem življenju, ki mu pripada in izvršil nato svoje velike in dalekosežne načrte. Z 8. februarjem se začneja za nas nova doba dela, ki mora postotteriti naše energije in napore.

Propadla lista.

Kar smo mi predvidevali in projektovali, se je zgodilo. Nemška lista v Sloveniji z njenim »pogumnim« in smelnim nosilec g. Francim Schauerjem, je propadla. S tem je izbrisana iz Slovenije grd madež, ki jo je kazil napram ostalim Jugoslovenom in izpolnjena je želja našega Franceta. Nemčurji na Spodnjem Štajerskem lahko prično z miserom, ker za padcem Maribora, Ptuja in Celja, je prišel tudi zadnji udarec, propad njihove kandidatne liste. Da pa je zadel te avantgardiste nekdanjega nemškega prodiranja proti Adrijani, ki so prodajali za skledo leče svoj materni jezik in postali najzagrzenejši renegati, ta zaslužen udarec, je baš nemala zasluga Orjuna.

Orjuna je bila prva, ki je v tej zemlji nastopila energično in brezobzirno proti vstajajočemu nemčurstvu, ki je pričelo za dobe »vladanja« gg. Hribarjev in Lukanov zopet dvigati glavo. Saj je bil baš njen prvi nastop v večjem obsegu oni v Celju, kjer je za vedno pregnala vesenje nemčurjem prirejat izizvalne šovinistične prireditve. Celju je sledila Slovenska Bistrica, kjer so bili tudi na temeljit način poučeni prepotentni nemčurški sodržavljani, da so minuli časi, ko je smel vsakdo nekaznovano in nemoteno sramotiti in preganjati ponižne Slovence. Bila pa je Orjuna tudi gost na nemčurških prireditvah v Ptuj, St. Lovrencu in še marsikje drugje, kjer je povsod s svojim odločnim nastopom grenila »nemškim manjšinam« lojalno veselje in razpoloženje. Pomen in važnost našega odločnega nastopa pri občinskih volitvah v Mariboru, pa so najbolj ocenili nemški časopisi, ki so pisali, da je izvojevala zmago takratnega Narodnega bloka edino Orjuna. O posledicah našega nastopa pri sedanjih skupščinskih volitvah pa najbolje pričča propala kandidatura junaškega g. Schauerja.

Orjuna pa ni samo s svojimi četniki krotila nemčurjev in zavirala

njih ponovni razmah, temveč je tudi vedno opozarjala v svojem glasilu na nevarno rovarjenje nemčurjev, ki so dobivali za to svoje protidržavno početje direktive iz Gradca in Berlina. V neštetih člankih in dopisih je opozarjal naš list na vse tajno in podzemno rovarjenje nemčurjev, ki je izpodkopavalo tla državni in nacionalni interesom na naši severni meji. Dokazal je z dejstvi zveze, ki so jih imeli ti naši nemčurji z Gradcem in preko Kulturbunda tudi z Berlinom. Dalje je ovrgel krivo mnenje naših vodilnih političarjev, ki so v skrbi za interese svoje partije iznašli nesrečen izgovor, da v Jugoslaviji ne obstoja nevarnost nemške propagande in germanskega razmah. Saj je bila baš Orjuna prva, ki je nastopila proti temu mnenju in v kali zadušila pretenzije nemčurjev po zopetni posesti gledališča v Mariboru, nemške hiše v Celju in uvedbi nemške administracije v »nemških krajih Slovenije«.

Uspeh tega dolgotrajnega, večsint celo na videz brezuspešnega dela leži danes pred nami. Ta uspeh pa še daleko ni popoln. Kajti nemčurje smo s tem šele prisilili, da so vstopili v defenzivo, kar pa nas ne sme zadovoljiti. Nadaljevati moramo borbo do konca in izvojevati po sedanjih politični tudi gospodarsko zmago nad odpadniki in renegati. S trdo in brezobzirno roko moramo poseči tudi na to polje in dokazati nemčurjem, da znamo sedaj že tudi gospodariti. Streti bo treba danes še silno gospodarsko moč in vpliv nemškega kapitala, ki še sedaj še sto leto po osvoboditvi diktira svoje voljo našim ljudem. Obračunati pa bo potreba tudi z onimi tisoči nemčurjev, ki še danes živijo na račun našega naroda in države ter odjedajo kruha našim ljudem. V hvalo za to pa stoje v stalnem in odprtem boju s tem narodom in s to državo.

Da pa bo ta boj izvojevan čistno in ugodno za državo in narod, za to pa bo že poskrbela Orjuna.

Rusko-japonska pogodba in Amerika.

Rusko-japonska pogodba, ki so se tolikokrat prekinila, so te dni prišla do zaključka in se je pogodba podpisala. V tej pogodbi se Rusija in Japonska obojestransko obvezujeta, da ne bosta vršile nikake propagande, ki bi škodovala gospodarskim interesom ene ali druge pogodbene države. Japonska izprazni severni, ruski del Saharina, dobi pa koncesije za izkoriščanje petrolejskih vrelcev in premogokopov.

Za Rusijo je ta pogodba neizmerno važna, ker ima sedaj na Daljnem vzhodu proste roke in mora tembolj pritiskati na zapad. S Kitajsko je po zadnjem vojaškem potu v intimnih odnosih in njen poslanik Karahan zavzema med vsemi poslanihi najvplivnejše mesto. Čang-Too-Lim Fang-Ju-Ksiang in Sun-Jat-Sen so prijatelji Rusije, ker vidijo v njej zaščitnika zoper kapitalistične zapadne države, ki Kitajsko izkoriščajo.

Na ameriško javnost je sklenitev rusko-japonske pogodbe vplivala naravnost porazno in se obdružuje bivšega državnega tajnika Hughesa, da je njegova intrantskajna politika napram sovjetski Rusiji kriva, da je Japonska dosegla tak uspeh in si ojačala pozicijo v Tihem oceanu. Sedaj je prišel pravi vzrok Hughesove demisije na dan. On je vsekakor predvideval, da bo njegova politika proti Rusiji rodila neuspeh in se je radi tega prej umaknil. Njegov naslednik Kellog bo pa imel težko stališče, ker ne bo tako lahko popraviti grehe njegovega prednika.

Ameriška javnost, posebno gospodarski in trgovski krogi se vedno bolj oglašajo in zahtevajo, naj se prizna sovjetska Rusija de iure in reši, kar se še rešiti da. Predsednik Coolidge, državni tajnik Kellog in predsednik senatnega odseka za zunanje zadeve Borah se priznanju ne upirajo, pač pa zahtevajo, da dá Rusija še pred priznanjem gotove garancije glede boljše-više propagande in zaplenjene imovine ameriških državljanzov v Rusiji. Ker si je pa Rusija s sklenitvijo pogodbe z Japonsko svoje stališče zelo ojačila, ni verjetno, da bo sprejela vse ameriške pogoje in bodo morale Zedinjene države v marsikaterem vprašanju popustiti, če bodo hotele doseči kake koncesije. Za ameriško industrijo je velike važnosti, da se ji odpre ruski trg, ker je Evropa že prenasičena in tudi ameriške cene so vsled visokega stanja dolarja za obubožane evropske države previsoke in ji delajo tu Anglija, Francija in Nemčija hudo konkurenco. Na ruskem tržišču so pa cene industrijskih izdelkov visoke in bi Amerika vsled visokega stanja červonca tu lahko z uspehom plasirala svoje izdelke.

Predsednik Zedinjenih držav Coolidge se bavi tudi z mislijo sklicanja nove razorožitvene konferenec, na katero naj bi se povabilo tudi Rusijo in Nemčijo. Evropske velsile zavzemajo sedaj še odklonljivo stališče, ker pa prisne stric Sam lahko nanje v vprašanju vojnih dolgov, je zelo verjetno, da se bodo morale končno ukloniti. Za Rusijo bo to velik uspeh, ker bo po kon-

OB LEKE
OB NA
OB ROKE
OB MESTNI TRG 5
OB ERNATOVIC

ferenci v Genovi prvič zastopana kot enakopraven pogodbenik. Amerika pa upa s tem pridobiti prijateljstvo Rusije in mogoče tudi zopetno izoliranje Japonske. Vse pa visi še v zraku, ker je vse odvisno od stališča, ki ga bo zavzela Rusija.

Javno zborovanje ljubljanskih Orjun.

Ljubljanski Oblastni odbor je smatral za potrebno vsled položaja, ki je nastal v Ljubljani radi vložitve dveh kandidatnih list, stoječih na načelu narodnega in državnega edinstva, sklicati poseben sestanek vseh ljubljanskih Orjun. Na tem sestanku naj bi se podale članstvu točne direktive za nedeljske volitve v Narodno skupščino. Sestanek se je vršil v četrtek, dne 5. t. m. v nabiti polni dvorani »Mestnega doma«, ki je pričala, da se vsak Orjunaš zaveda pomena tega sestanka.

Kot prvi govornik je nastopil naš ideolog in politični tajnik br. Vladimir Levstik, ki je v svojem jasnem in preciznem govoru natančno in točno formuliral stališče Orjuna napram volitvam. Povdarjal je voljo jugoslovenskih nacionalistov, da ostane država cela in edinstvena ter da bi prišlo v parlament čim največ pristavež državnega in narodnega edinstva. Radi tega pa je nastala potreba, da Orjunaši glasujejo za tiste unitaristične kandidate, ki imajo res izgled na uspeh. V Ljubljani sta bili prezentirani kot unitaristični dve listi: lista Narodnega bloka in Ravniharjeva-Juvanova lista. Iz prej navedenega stališča je bilo takoj umljivo, da ni bilo proti listi Narodnega bloka nikakih pomiselkov, ker je imela poleg klerikalne največ izgledov na uspeh. Zelo resne pomisleke pa je imela Orjuna napram Ravniharjevi listi, ker je baš njen nosilec poznan kot eden najzvestejših nasprotnikov Orjuna, ki je to svoje nasprotstvo opetovano dokazal. Dalje je bil g. dr. Ravnihar pred nedavnim časom razvil nazore, ki se nikakor niso strinjali z nazori Orjuna o narodnem in državnem edinstvu, ki tvorijo granitni temelj nacionalistične ideologije. V sled svojega pilpogačarstva in kompromisarstva pa je predstavljaj g. dr. Ravnihar tudi v očeh naših separatističnih nasprotnikov tako malo zlo, da bi bili klerikalci z njim, milo rečeno, zelo zadovoljni. Radi tega je bila Orjuna naravnost prepričana, da bi škodovala sebi in nacionalni stvari, ako bi glasovala zanj. Ne glede na vse to pa je bilo treba še resno uvaževati nevarnost, da ne bi v Ljubljani vsled cepčenja unitarističnih glasov prodrli najbesenejši nasprotniki naše stvari, ki so to tudi res dosegli, baš radi te zločeste akcije dr. Ravniharja. Zato je bil popolnoma upravičen sklep Oblastnega odbora Ljubljana, da je uporabil za Ljubljano v polni meri nasvet Glavnega odbora in nasvetoval članom-Orjunašem, naj glasujejo za listo Narodnega bloka, ki je imela največ upanja na uspeh.

Po končanem, oduševljeno odobranem govoru br. V. Levstika je nastopil br. predsednik inž. Marko Kranjec, ki je žel za svoje moške in odločne besede burno in frenetično odobravanje vseh navzočih, ki so pokazali jasno in odločno, da so pripravljani s svojimi voditelji izvesti borbo, katera se jim vsiljuje, do konca.

PRIPRAVLJAJTE SE ZA BEOGRAJSKI KONGRES!

Z nič manjšim navdušenjem ni bil pozdravljen carzanski junak br. dr. Pivko, ki je povdarjal, da bo v vsem svojem delu ostal zvest idealjam in smernicam Orjune ter ostal i v bodoče v prvi vrsti Orjunaša.

Kot zadnji govornik je stopil na oder naš stari borec br. Škerjanc, ki je razvnel s svojimi besedami vse navzoče in pokazal, da se Orjuna ni in tudi ne bo niti za las umaknila s svojih začrtanih potov.

Ves zbor, ki je bil javen in vsakomur dostopen, je potekel v naj-

lepšem redu in miru brez najmanjšega incidenta. Izvenel pa je v končen klic, da vidi Orjuna v vsem tem volilnem boju samo delno rešitev velikega problema ozdravljenja Jugoslavije. Kajti zmagava Narodnega bloka pomeni samo obrzdanje separatistične gonje in to tudi samo dotlej, dokler bo Narodni blok složen in dokler ga bo vodila pri njegovem delu samo poštna misel na pravo korist naroda in države. Orjuna pa bo imela navzlj porazu separatistov čedatje več in čedatje težjega dela.

Odkrita beseda.

Pritožujejo se zadnje čase nekateri proti temu, da smo povedali javno in brezobzirno par ostrih in odkritih besedi o nevdržnih razmerah, ki vladajo še danes pri bivši Južni železnici. V naši javnosti je namreč že od nekdaj navada, da se o mnogih trpkih resnicah in dejstvih niti ne govori niti ne piše. Vedo vsi zanje, nihče pa jih neče videti. Pravijo, da je tudi drugod tako in mirna Bosna.

Velika resnica je, da se danes prikriva nešteto napak pod debelimi in skoro neprodirnimi plašči te ali one stranke. Ljudje, ki imajo sami več, kakor dovolj masla na glavi, očitajo grehe drugim, da odvrtačajo pozornost od sebe. Ljudje, ki so bili nekoč sluga Habsburžanov in ki so kar tonili v neomajni zvestobi do Dunaja, silijo danes med narodne stranke in preko njih med poštno nacionaliste. Žalostna resnica je, da potem taki ljudje res

uživajo celo protekcijo strank, namesto da bi se jih energično otrešle.

Radi tega trpi in boleha naša javna morala že preko šest let. Reče se na ta način parazitirati ljudje, ki trujejo s svojim parasitstvom vse naše javno življenje. In na teh parasitih zelo trpe naše »državotvorne in narodne stranke«. V njihovih okriljih varno žde in uživajo dobri, pridobitev onih, ki so žrtvovali vse za zmago ideje.

Dolžnost »Orjune«, kot čisto neodvisnega lista, je bila in bo tudi v bodoče, da se je borila proti tem škodljivim elementom, ki so že povzročili nenadomestljivo škodo naši narodni stvari. Zato pa bo i v bodoče ne glede na levo in desno energično pobijala to parasitstvo tujih in naši državi nevarnih elementov. Dela in prilik za to je dovolj na vseh poljih našega gospodarskega in političnega življenja.

† Lovro Humer.

Po dolgi mukopolni boleznii je izdihnil svojo dušo dne 7. februarja 1925 na Jesenicah idealni narodni borec, ustanovitelj in prvi starosta jeseniškega Sokola in bivši predsednik Orjune Jesenice brat Lovro Humer starčič.

Po svojem delu je postal pokojni Humer znan po celi Gorenjski in glas o njegovi požrtvovalnosti je segel tudi po vsej ostali Sloveniji. Bil je značajan mož in kakor vsak Gorenjec neizprosno v svojih načelih. Svoje nacionalno delo je pričel na Jesenicah leta 1904., ko je kot občinski tajnik upeljal prvi na Jesenicah v občinskem uradu slovenski jezik in zajezil grozečo poplavo germanstva, ki je takrat lahko ovetelo na tej prevažni točki. Ustanovil je nato Sokola, ki mu je starostoval dolga leta in v njem vzgojil može, ki so danes stebri državnih misli na Jesenicah. Ko je pričel sejati naš Marko po Sloveniji seme jugoslovenskega naciona-

lizma, je bil baš pokojni br. L. Humer eden prvih, ki so se zavzeli za ustanovitev naše organizacije tudi na Jesenicah. Postavil se je celo na čelo te organizacije ter ji predsedoval do tedaj, ko ga je bolezen iztrgala iz njenih vrst.

Njegovo nacionalno delo na Jesenicah je rodilo dober sad. Pred vojno so bili Jeseničani brez nacionalne zavesti, brez smisla za napredek, vajeni samo na komande tujcev, ki jim je bil ideal germanstvo. Vseled njegovega dela je pričela giniti ta mentaliteta bolj in bolj. Namesto nje pa je nastopal nov duh borbenega in odpornega jugoslovenstva, ki je pričelo obračunavati s starimi zatiralci in pričelo voditi i Jeseničane v boljšo bodočnost.

Vrlenu nacionalistu in pionirju naše velike misli: Večnaja pamjat, njegovi težko prizadeti rodbini iskreno sožalje.

z afriškimi črnici, tako da se človek prime za glavo in ne more verjeti, da je kaj takega sploh mogoče v naši državi.

Nam je teh razmer dovolj! Vprašamo merodajne činitele: 1. Ali vam je znano protinarodno in protidržavno hujskanje v tovarni »Jugoslovensko Zerković d. d.« na Teznu? 2. Ali vam je znano nesramno zapostavljanje in poniževanje slovenskih službencev in službenk v tovarni? 3. Kdo je dal dovoljenje za namestitev nemških »strokovnjakov« iz Nemčije? 4. Kdo je dal posebno dovoljenje za naselitev rajhovske »strokovnjakinje«, omenjene mojstrove hčere, ki je s svo-

jim prihodom izpodrinila domačo kvalificirano moč? 5. Pod kakšno firmo se dovoljuje bivanje v naši državi in namestitev v tukajšnjem podjetju omenjene Soršak, žene tujeja državljana, bivajočega v inozemstvu? 6. Vprašamo g. ravnatelja Fiedlerja, če je voljan takoj napraviti red v tovarni in odstraniti vse navedene nedostatke in osebe?

V slučaju, da ne najdejo ta naša vprašanja dejanskega odgovora, bomo napravili red sami in to potom najkrajšega procesa. Govorili in pisali smo o raznih podjetjih že preveč, sedaj pa bomo raje molče udarili z orjunaško pestjo v vsa podobna sršenova gnezda.

Političen pregled.

Jugoslavija.

V nedeljo je doživela Jugoslavija zopet važen dan, ki bo pomemben mejnik v zgodovini njenega razvoja. Je bil to dan, ko sta se prvič odločno pomerili dve naziranji ali naj se v tej državi še v bodoče samo politizira in govoriči, ali naj se vendar že enkrat prične s treznimi in gotovimi delom na trdni podlagi s tolikimi žrtvami priboriene neodvisnosti in edinstva. Boj je bil hud in zmaga, ki jo je izvojevalo drugo naziranje je bila izvojevana le z največjim naporom. Zmagal je v narodu duh dela in edinstva. Ako pa bo ta duh tudi v bodoče preveval skupino, ki si je z njim priborila to zmago, to pa nam bo pokazala šele bližnja bodočnost.

S tem pa prehajamo na direktno izid volitev, ki je po uradnih podatkih sledeč: Izvoljenih je bilo: radikalov 140, samostojnih demokratov 22, Davidovičevih demokratov 37, klerikalcev 20, Radičevcev 67, džemijetovcev 1, črnogorskih federalistov 3, Spahovih muslimanov 15, Nemcev 5, zemljoradnikov 4, kmetijcev 1.

Torej je dobil Narodni blok 162 glasov in razpolaga z delazmožno večino, ki bo lahko tudi v Jugoslaviji pričela enkrat z resnim parlamentarnim delom. Opozicija je ostala navzlic najhujši demagogiji v manjšini in sedaj je le na njej sami ležeče, koliko in v kakem obsegu bo zamogla sodelovati pri izgradnji naše države v tej parlamentarni dobi. Z metodami, katerih se je posluževala doslej, pa ne bo dosti opravila in bo z njimi samo še bolj pospešila svoj neizbežen razkroj in brezmočnost.

Republika Avstrija.

Republika Avstrija, v katero še vedno sili srce nekaterih naših ljudi, ki jim kar srce zatrepeče ob besedi Avstrija, se bori s težkimi socialnimi krizami. Najsi so nekateri že na-

povedovali njeno popolno ozdravljenje, je vendar danes bolj kakor kdaj popreje bolna. Z njeno boleznijo so se bavili pretekli teden tudi pred Zvezo narodov, ki pa ni mogla najti pravega leka za gospodarsko ozdravljenje te države. Vseled te gospodarske krize se pa vedno bolj širi tudi brezposelnost, ki zavzema danes že ogromno število 900.000 brezposelnih. Tako, da je danes v Nemški Avstriji brezposelen že vsak 6 človek.

Nemčija.

Po dolgotrajnih pogajanjih je bil končno izvoljen pruskim ministrom predsednikom dr. Marx, ki si je nadel nalogo voditi politiko srednje linije. Tovrstna smer pa tudi v Nemčiji ne ugaia, tako, da ni dosti izgleda za kak večji uspeh te dr. Marxove akcije.

Vprašanje reparacij stoji na mrtvi točki. Baš zadnje dni je pričela Rumunija z energično gospodarsko akcijo proti Nemčiji vsled neupoštevanja v Dawisovem načrtu, ki pa menda ne bo imela posebnih uspehov.

Grško-turški spor.

O vzrokih tega spora smo poročali že zadnjič. Položaj pa se je že močno razčistil, tako da je nevarnost eventualnega konflikta z orožjem skoro popolnoma odstranjena. Glavno zaslug za to ima Anglija, ki je posredovala pri Turčiji in Grški ter s spretno diplomatsko akcijo ves spor skoro čisto izravnala.

Sicer se je pojavil zopet na obzorju nov konflikt med Grčijo in Turčijo, ki ne izpolnjuje v lausanski pogodbi zagarantiranih obveznosti napram Grški. Upati pa je, da ta novo nastopajoči spor ne bo zavzel ostrejših oblik, kajti obe prizadeti državi potrebujeta nujno miru in čim bolj intenzivnejšega gospodarskega udejstvovanja, da zacelita rane, ki sta jih utrpeli v dosedanjih dolgotrajnih vojnah.

Dopisi.

Novo mesto. Na tukajšnji dvo-razredni trgovski šoli poučuje gosp. Metod Dular, ki predava med drugimi predmeti tudi narodno gospodarstvo. Pri istem predmetu nastopa prav pogosto kot propagator različnih komunističnih naukov prav po moskovskih direktivah, katere si je pridobil za časa svoje-ga študija v komunističnem klubu v Zagrebu, katerega član in agitator je bil.

Opozarjamo ravnateljstvo trgovske šole na ta nevdržen položaj, da ukrene vse potrebno in pouči omenjenega gospoda, v kakem okviru se ima vršiti njegovo predavanje. Nikakor ne moremo dopuščati, da bi se naša mladina, ki po dovršitvi šole po veliki večini izpopolnjuje mesta v našem malem obrtu in trgovini navdajalo z idejami o komunizmu, ki ni niti v skladu z našimi interesi, niti dopušten v naši državi. Najli bode naša trgovska šola moskovska propagandna filijala?!

Prepričani smo, da se takoj obustavi širjenje rdeče internacionale po g. Dularju, predno bi bilo potrebno obrniti se na merodajno oblast, da vrši svojo dolžnost.

Istotako bi priporočali g. prof. Germit, da ne spada v njegov predmet širiti malkontentstvo med našo mladino.

Več staršev.
Mirna. V nedeljo, dne 25. januarja 1925 je sklicala tukajšnja organizacija sestanek vseh članov in prijateljev našega pokreta. Sestanek je bil zelo dobro obiskan in je nad vse pričakovanje sijajno uspel. Sestanek je otvoril br. predsednik

Bulc, ki je v prisrčnih besedah pozdravil vse navzoče, osobito prijatelje našega pokreta iz Mokronoga, Bistrice in St. Ruperta. Po pozdravu je dobil besedo br. Dominko, ki je podal v poljudni obliki splošne smernice pokreta Orjune, za kar je bil živahno akklamiran. Za tem referatom se je takoj priglasilo precej novih članov. Br. glavav B. Strah je nato pozval navzoče, naj se ponovno priglasijo v akcijo, za katero se je priglasilo nad vse častno število. Vršila se je nato zelo svečana zakletva četnikov in starejših članov paradne, kakor tudi rezervne čete, ki je še stopnjevala navdušenje. Končal se je sestanek ob velikem navdušenju članov med petjem Orjunaške himne. Br. predsednik se je zahvalil za veliko udeležbo in pozival brate k nadaljnemu smotrenemu delu. — Zopet smo storili korak naprej in lahko rečemo: Orjuna zmaguje! Še par takih tako dobro uspehah sestankov, pa bo Mirenska dolina res jugoslovenska.

Nacionalno slavlje v Marenbergu. V četrtek 5. februarja smo praznovali na naši severni granici izredno slavlje. Odlikovanje dveh idealnih borcev za Nacijo. To sta naša brata inž. Franjo Pahernik in Peter Mravljak.

Okoli poldneva je otvoril s slavnostnim govorom g. srezki poglavar dr. Koropec svečanost. V dvorani je bilo zbranih nebroj znancev in prijateljev obeh odlikovancev. Po govoru srezkega poglavarja je povzel besedo g. veliki župan dr. Pirkmajer, ki je v vznešenih

besedah orisal vse veliko delo na gospodarskem, kulturnem in osobito nacionalnem polju obeh rodbin Pahernikov in Mravljakov, ki diči v enaki meri kot vse njihove prednike tudi današnja odlikovanca. V znak priznanja za njuno nesebično, požrtvovalno delo jima je nato izročil odlikovanji, in sicer br. inž. Franjo Paherniku red sv. Save IV. razreda in br. Petru Mravljaku red sv. Save V. razreda.

Po prisrčnih zdravilnih Nj. Vel. kralju Aleksandru I. je čestital obe-ma odlikovancema imenom vlade g. veliki župan dr. Pirkmajer in nato srezki poglavar dr. Koropec. Po prečitaju brzojavnih čestitk je sledil lep nagovor zastopnika okrajnega zastopa marenberškega. Za njim pa je govoril imenom Jugoslovenske Matice g. dekan dr. Mörtl, ki je povdarjal vse nevenljive zasluge obeh odlikovancev na nacionalnem polju ter osobito velike zasluge obeh ob priliki določitve naše severne meje. Sledil je še lep pozdravni govor marenberškega župana br. Predana gospodu velikemu županu in odlikovancema imenu marenberškega prebivalstva. Po govoru g. Jenčiča, je pozdravil odlikovanca g. Bonač v imenu marenberških Sokolov.

Obema bratoma pa kliče svoj krepki: Za Nacijo! — Orjuna.

Konjice. Ker se širijo govorice, da sta gg. Jožef Barta, bravec v Oplotnici in Fr. Wissiak, gozdar v Lukanju, člana naše organizacije, izjavila tukajšnji mestni odbor, da imenovana nista in tudi nikdar nista bila člana tukajšnje organizacije. Obem izjavljamo, da prvomenovani gospod, ki se je ponovno izdajdal za člana tukajšnje organizacije jugoslovenskih nacionalistov, ni prejel od naše organizacije nikake podpore. Njegove tozadevne izjave so torej proste izmišljotine.

Iz Ribnice. Gospoda I. S. v Ribnici opozarjamo, da takoj odstrani izzivajoč napis na svoji villi. Sicer bomo prisiljeni izvršiti to mi, kar bi nam bilo sicer neljubo.

Pragersko. Dne 1. februarja t. l. je imela tukajšnja Orjuna prijateljsko zabavo, ki je prav dobro izpadla. Zabave se je udeležilo precej število bratov in sester iz Maribora, ni pa bilo precej naših pragerskih naprednjakov, ki se jih marsikje vidi, kjer ni ravno tako potrebno. Tem potom se zahvaljuje organizacija vsem bratom, sestram in somišljenikom, ki so pripomogli z različnimi darovi. Vršilo se je vse mirno in dostojno kakor vse dosedanje orjunaške veselice na Pragerskem. To naj služi v dokaz našim tukajšnjim nasprotnikom, da nismo nikakšna tolovaška organizacija, kakor nas oni radi nazivajo.

Prvi družabni večer mlade meštne Orjune Smarje pri Jetšah je napolnil do zadnjega kotička razpoložljivo dvorano. Veselo presenečeni smo bili s posetom dveh naših prvoboriteljev: Reharja iz Maribora in Jeršeta iz Celja. Po običajnih formalnostih otvoritve večera nam je brat Rehar orisal seme, zemljo, kljano in kraj fulminantnega razmaha orjunaške misli. S kamenitimi besedami nam je na mah izklesal dušo trpečega naroda našega, ki je končno po dolgih mukah, krvi, seciranju z okostenelimi rokami razkresil moloha, krvnika in maulika, ki nas je davil ter moril. Brat Jerše nam je pozdravil v imenu bratov Celjanov. Pogrešal je še marsikoga, ki bi moral biti v naših vrstah, z rano ob rami vedno z nami. A radi tega Orjuna ne bode hirala, ker njena je bodočnost, kajti akcije naše so vedno budne; ne straši jih mraz, ne straši jih noč, ne straši jih smrt, ker vedo, čemu je delo, ker vedo, da iz žrtve vzniklje bilka narodu, mladini naši. Ni bojazni ne trepeta, ni malodušnosti ne omahovanja v naših sreth, pač pa ljubezen, idealnost, žrtvovanje za narod, kralja in domovino. Predsednik Puc je v svojih ognjevith, lepth. ostrih, res orjunaških besedah preočil pripravljenoost v žrtvovanju nas vseh, kajti mi se ne bojimo ni boja, ni smrti, a tem manj onih, ki se odkrito priznavajo sovragom našim. — Večer je potekel v veselju in zadovoljnosti ob zvokih klavirja in vijoline. Radovani smo se tudi kmetov, ki so naši dobri pristajhi in člani. Kakor vidimo, delo napreduje. Torej le naprej. Pot je še dolga in strma.

M. R.

Usnjeni papir „Koreskin“.
THE REX CO., Ljubljana.

IVAN JAX IN SIN Ljubljana, Gosposvetska 2.

Najboljši živalni stroji in pletilni stroji.

Izborna konstrukcija in elegantna izvišitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljeno l. 1867. Vezenje poučuje brezplačno.

Posebni deli koles in žarnih strojev. 10 letna garancija.

Pisalni stroji „ADLER“ in „URANIA“.

Kolesa iz prvih tovarn „Dürkopp“, „Styria“, „Welfenrad“, „Kaiser“.

Jugoslovensko Zerković d. d. Maribor, Tezno.

V Mariboru na Teznu obstoja komaj od lanskega leta novo industrijsko podjetje, ki nosi lepo donečje ime »Jugoslovensko Zerković d. d.« V tovarni se izdelujejo razne tkanine, posebno trakovi, stenje za luči, obročki in našivi za srbske in hrvatske narodne noše itd. Pod to lepo firmo pa se skriva tako zagrizeno nemško in nemčurško gnezdo, kakor jih je v Mariboru malo. Slovenski nameščenci, katerih je itak malo, so v tem podjetju nadležni tučci, ki bi po mišljenju vodilne gospode morali biti sploh srečni, da smejo delati najslabša in najtežja dela in prejemati za to najslabše plačilo. Spočetka so bili kot mojstri in inštruktorji nameščeni v tej tovarni Čehi, katerih se je pa vodstvo hotelo na vsak način iznebiti in ker ni šlo drugače, je plačevalo tem slovanskim strokovnjakom tako nizke meзде (400—600 Din na teden), da so bili nazadnje primorani službo odpovedati in se vrniti na Češko. Mesto njih so prišli sedaj Nemci iz Nemčije, kateri prejemajo po 1000 Din tedensko. Eden teh Nemec iz Kolina ob Renu, je pripeljal s seboj tudi hčer, kateri je mo-

rala napraviti v nekem oddelku prostor Slovenka, stara, izvežbana pletilja in prevzeti ponižujoče mesto delavke-čistilke. Ta rajhovska gospodična šikanira sedaj slovenske delavke, se na prostaški način norčuje iz naše države in našega naroda in obnaša sploh skrajno izzivljivo. Njena »kulturalna« ušesa žali sploh že sama slovenska govorica. Enak hčeri je tudi oče, ki se mu srbske narodne noše, od katerih ima tovarna zaslužek — zde maškerada itd. V istem oddelku je nameščena tudi neka Soršak, katere mož se nahaja v Avstriji in je torej tuja državljanka. Nameščena je kot pletilja, katerega dela se je pa naučila komaj v sedanjih službi. Ta gošpa je najstrastnejša blaflika naše države in našega naroda. Njene ostudne psovke spadajo že davno pred sodišče. V odpravšču so sami zagrizeni Nemci in Nemke, ali vsaj nemčurji in nemčurke, kakor tudi na vseh ostalih boljših mestih. Nemcem, posebno inozemcem, se tudi plačujejo višje meзде in plače kakor Slovincem. Atmosfera v tovarni je za naše zavedne ljudi sploh neznosna; postopa se z njimi kakor

Naš pokret.

Mariborska oblast.

Razvitje prapora M. O. Maribor in zlet Orjun Mariborske oblasti v Mariboru. Mariborski O. O. je v sporazumu s komisarijatom M. O. določil, da se bo vršilo razvitje prapora M. O., ki je eden najlepših v državi, v nedeljo, dne 22. marca tekočega leta v zvezi z zletom vseh Orjun Mariborske oblasti v Mariboru. Po sporazumu z Direktorijem se bo vršila predkongresna seja Glavnega odbora, na katero bodo povabljeni tudi veliki čelniki in vsi občinski čelniki, v Ljubljani dne 20. in 21. marca, tako da bo potem ves glavni odbor z velikim čelnikom in oblastnimi čelniki prisostvoval mariborski manifestaciji. Mariboru se bo torej dne 22. marca nudila ugodna in redka prilika, da spozna vse glavne voditelje našega pokreta, med njimi tudi našega velikega voditelja brata dr. Ljubo Leontiča in slavnega vojvodo Ilija Trifunoviča-Birčanina. To bo za Maribor in za ves naš pokret v Mariborski oblasti izreden dogodek, kokršnega morda ne bomo več zlepa doživeli, zato pa je tudi dolžnost vseh M. O. in Poverjeništev kakor tudi vseh poedinih članov in članic, da store vse, da se bo Orjuna Mariborske oblasti dostojno in častno predstavila svojim najvišjim voditeljem. Razvitje bo združeno z velikimi manifestacijami za našo in edinstveno jugoslovensko nacionalno in državno misel, s svečanim aktom izročitve odlikovanj vsem v zadnjem času v oblasti odlikovanim bratom in sestram in veliko veselico prirreditvijo. Bratje in sestre, pripravljajte se na ta dan! Za znižano vožnjo na vseh železnicah se podvzamejo vsi potrebni koraki.

Zlet in razvitje prapora v Mariboru. Dan 22. marca t. l. bo prvi veliki dogodek našega pokreta v Mariborski oblasti. Občinstvo in Mestni odbor sta v sporazumu določila za ta dan program in iz tega programa je razvidno, da bo imela prirreditve širok obseg. Program je sledeč:

- I. Ob 10. uri sprejem Glavnega odbora in ostalih gostov na glavnem kolodvoru.
- II. Ob 11. uri formiranje čet in povork v Tomšičevem dreveredu.
- III. Ob 12. uri razvitje prapora na Glavnem trgu.
- IV. Ob 13. uri revija čet na Trgu svobode.
- V. Ob 14. uri banket Glavnega odbora in ostalih povabljenih v Gradski kleti.

Ljubljanska oblast.

II. občni zbor Orjune Vič-Glince se vrši dne 15. t. m. ob 10. uri predpolno v gostilni Slamič na Viču.

Mestna Orjuna Vič-Glince priredi dne 15. t. m. v dvorani Sokolskega doma na Viču veliki ples Orjune Vič z maskami. Za zabavo je vse dobro preskrbljeno. Šaljiva pošta, konfeti, kraljica plesa itd. Dostojne maske dobro došle. Začetek ob 8. uri zvečer.

Dramski odsek, Bratskim Mestnim odborom včlanjenim v Zvezi ljubljanskih Orjun, kakor tudi podželskim organizacijam javljamo, da ima mestni odbor Orjune St. Peter-Vodmat lasten, prav dober in ter-zmožen dramski odsek, ki je pripravljen prirediti gostovanja na gledaliških odrih posameznih organizacij. Organizacije, ki žele sodelovanja omenjenega odseka pri svojih prireditvah, naj naprosijo pravočasno pisмено navedeni Mestni odbor ali podpisano Zvezo.

Zveza ljubljanskih Orjun. Seja Glavnega odbora Orjune se bo vršila dne 20. in 21. marca v Ljubljani. Dnevni red te seja je: 1. Tisk. 2. Ekonomska Orjuna. 3. Kongres. 4. Slučajnosti. Seja se bo pričela dne 20. marca točno ob 9. uri dopoldne in bo trajala do 21. marca zvečer, ker bo cel glavni odbor prisostvoval zletu Orjune Mariborske oblasti in razvitju prapora Orjune Maribor dne 22. marca.

Predavanja. Obveščamo vse organizacije, da ima Akademsko Orjuna na razpolago sledeči predavanja: Gojmir Jelenc: »Razvoj jugoslovenske misli v naši zgodovini« in Janez Poharc: »Pregled nacio-

VI. Ob 16. uri slavnostna predstava v Narodnem gledališču.

VII. Ob 20. uri velika veselica v vseh prostorih »Narodnega doma«. Pri proslavi svira godba »Dravec« in orjunaška narodna godba iz Medjimurja.

Bratje in sestre! Pripravljajte se za to veliko našo manifestacijo v Mariboru! Naročajte kroje! Pridobivajte novih članov in članic!

Vsem organizacijam, bratom in sestram! Iz raznih krajev, ki so še danes inficirani s starim avstrijskim nemurkim duhom, se obračajo na Mariborski O. O. naše organizacije s prošnjo, naj bi jim ustanovili javne knjižnice. Po raznih podstrešjih, omarah in policah se praši nebroti neizrabljenih knjig, ki bi lahko vršile ob naši meji veliko delo nacionalnega prepoveda. Zbirajte te knjige, žrtvujte morda tudi svoje duplikate ali one, ki jih ne rabite in pošljite jih na naslov: »M. O. Orjuna, Kulturna sekcija, knjižnični odsek, Maribor, »Narodni dom«. Bratje in sestre v pomurjenih krajih vam bodo s hvaležnostjo poplačali to naklonjenost in požrtvovalnost! Na delo za naše knjižnice!

Občni zbor Orjune Polzela-Bra-slovce se ne vrši 15. februarja, temveč 22. t. m. ob istem času in na istem kraju, kakor je bilo že javljeno za občni zbor dne 15. febr.

Mestni odbor Slovenjgradec je stopil 29. m. m. s svojo prvo skromno prireditvijo pred javnost. V sobi narodne čitalnice je priredil poslovnih večer svojem marljivemu blaginiku bratu Dušanu Kebru. V imenu Orjune se je poslovil od njegovega predsednika br. Kavčič, povdarjajoč upravičeno, da pomenja za našo mlado organizacijo težko izgubo odhod tako navdušenega nacionalista, kakršnega je brat Keber.

Odklikovanje. Oblastni odbor je v sporazumu z Direktorijem podelil sestri Mički Kavec, poverjenici v Vitanju za njeno požrtvovalno in vsestransko delovanje v našem pokretu srebrno oblastno odklikovanje. Cestitamoi!

Ustanovitev novih Orjun v Savinjski dolini. Po zašlugi agilne Propagandne sekcije M. O. Celje, se ustanove v prihodnjih tednih v Savinjski dolini štiri nove naše organizacije. Savinjska dolina je stala dolgo časa ob strani in se naš pokret v njenih krajih ni mogel uspešneje razširiti, sedaj pa se nam obetajo najboljši uspehi.

Odklikovanja. Na predlog ljubljanskega Oblastnega odbora je odklikoval Direktorij za hrabro in požrtvovalno delo z zlatim priznanjem, zaslužna člana Orjune Rakek, brata dr. Viktor Deglerija in Stanika Kolarja. Dalje je bil odklikovan z oblastnim srebrnim priznanjem vrli član Orjune Šiška, brat inž. Franto Dedek in z mestnim rdečim odklikovanjem zamenik mestnega glavarja Orjune Šiška br. Josip Falout.

Razglednice. Mestna Orjuna Ljubljana je založila sliko br. predsednika inž. Kranjca v kroju. Slike so izpadle prav izborni. Bratske mestne Orjune, ki si žele nabaviti le-te, naj se obrnejo na tajništvo Mestne Orjune Ljubljana. Cena posameznim komadom 2 Din, pri večjem odjemu komad 1,50 Din.

Orientalška noč. ki jo priredi Mestna Orjuna Ljubljana, obeta biti ena najlepših maskerat v letošnji pustni sezoni. Poset nam je obljubilo tudi 20 tigrov, ki pa pridejo pod nadzorstvom krotilca, torej je vsak strah neumesten. Turški sultan nam je stavil na razpolago svoj harem, kar smo hvaležno tudi sprejeli. Kdor želi torej prebiti v bližini nežnih odalisk pristno orientalsko noč, naj posej to našo maskerado. Lestojne maske, ki pa se morajo legitimirati, so še posebej zaželjene. Sodeluje priljubljeni orkester Sokola I. Vstopnina 10 Din.

Kronika.

Poravnalno postopanje proti Petru Capudru in naša organizacija. V nedeljski številki je prinesel »Slovenec« zlobno zavil članek, ki se tiče tirjatev našega bivšega dobitelja krojev, Petra Capudra, namram naši organizaciji. V pomirjenosti našim članom in somišljenikom podajemo sledeče pojasnilo.

Posamezne organizacije so sklenile z g. Petrom Capudrom za dobavo krojev na obroke dogovor. Pripominjamo, da je bil g. Capuder od našega oblastnega predsednika izrecno opozorjen, da organizacija ne prevzame nobene garancije za te kupčije, ampak je to le njega riziko. Kakor je to pri kupčijah na obroke običajno, se je tudi pri naši organizaciji dogodilo, da so nekateri dolžniki malomarno vršili plačevanje obrokov. Dasi Oblastni odbor ni bil v to obvezan, je vendar na te malomarne organizacije izvršil ves svoj pritisk, da bi zadostile svojim dolžnostim. Med tem pa je prišel g. Capuder v plačilne teškoče in mu seveda služijo kot dober izgovor ravno tirjatve, ki jih ima pri Orjuni. V svojo razbremenitev je pri poravnalni obravnavi navedel, da te tirjatve sploh niso iztirjljive, ali da bo mogoče dobiti največ 30% do 50%. Seveda je to izjavo zastopnik neke skupine upnikov dr. Mohorič z obema rokama pograbil in objavil v »Slovencu«.

Navedbe pa, ki jih je podal g. Capuder pri poravnalni obravnavi, nikakor ne odgovarjajo resnici. Prvič je med dolgove navedel vsote, ki so že davno poravnane ali pa vsaj z odplačili znižane. Drugič pa je čisto gotovo res, da bodo dolgovci do zadnje pare poravnani. Kot dokaz temu navajamo samo dejstvo, da so na prvi poziv naše »Ekonomske Orjune«, kateri je bilo iztirjano zneskov poverjeno, vplačali tekmo pol meseca 8 tisoč dinarjev od navedenih 64.000. Pri tem pa moramo tukaj še povdarjati, da organizacije sploh niso obvezane dolžne zneske naenkrat plačati, ker so kupčijo sklenile na obroke. Kdo bo tu verjel v neiztirjivost zneskov. Lahkoverni upniki z navnim zastopnikom vred, so se dali tu lepo za nos povleči. Češ dva meseca bi g. dr. Mohorič s svojimi klienti vred zahvalili Boga, ako bi bil sprejel ponujane mu Orjunaške dolgove, od katerih je bila v tistem trenutku že 1 osmina efektivno vplačana in deponirana pri »Ekonomske Orjuni«. Sedaj naj se upniki zahvalijo pri svojem zastopniku, ki jih je v škodo zastopal.

To je torej resnično stanje te zadeve, ki smo jo, če tudi v škodo g. Capudra, morali razjasniti, da očuvamo čast in ugled naše organizacije. Široko javnost pa opozarjamo ob tej priliki še na izvanredno zlobno klerikalno svojati okoli »Slovenca«, ki nam na eni strani očita milijonske podkupnine s strani vlade in Mussolinija, na drugi strani pa kaže na naše siromaštvo in naše dolgove.

Kako so si predstavljali komunisti in SLS volitve. Sprejeli smo pismo, ki ga je prejel naš član v Trbovljah, Pismo jasno priča, kako civiliziranih in olikanih metod so se mislili posluževati naši rdeči in črni prijatelji pri sedanjih volitvah. Pismo se glasi:

Nacionalni psi! Pripravite se z gotovostjo za 8. februar, na krvav pogreb Jugoslavije in sebe za na kandelabre za Fakinom!

Komunisti in SLS. Sicer so klerikalci res dobri kandelabrski govorniki, kot priča dr. Nož, vendar pa mislimo, da bo do zaenkrat še že morali odložiti ta »krvavi pogreb Jugoslavije« na čas po »Svetem letu«.

Srednje linijašem. V znanjem času smo pridobili tudi Slovenci po težkih porodnih bolečinah »stranko srednje linije« in njeno glasilo v obliki »Narodnega dnevnika«. Mi bi se te najnovje sirote Jerice niti ne spomnili, ker nam zato manjka papirja in časa, da bi mlátili prazno slamo »s starimi in osivlimi politiki«. Ker pa je smatralo to neboženčice za prvo svojo dolžnost napa-dati Orjuno in to na tak način, ki ga morejo opravljati samo ljudje, ki so v ožjih stikih s »Slovenčevci«, moramo pojasniti sledeče. Naše stališče napram volitvam v Ljubljani smo dovod jasno in natančno opredelili na našem sestanku v »Mest-

nem domu«. Na njem je bil lahko navzoč tudi famozni izvestitelj »Narodnega dnevnika«, ki je zavestno napisal laž, da se je celokupna Orjuna v Sloveniji izrekla za politiko Narodnega bloka in vstopila kot levo krilo v demokrasko stranko. Zakaj je bila napisana ta laž, bo pa morda lahko pojasnil g. dr. V. Rav-nihar, ki stoji zadnje čase v zelo dobrih stikih s predstaviteljico slovenskega naroda SLS. Izgovarjanje na izkrivljeno poročilo gotovih čap-sopisov o nastopu Orjune pri volitvah, ne bo v tem slučaju nič hasnilo, ker je bila »srednja linija« več kakor dobro informirana o vsem nastopu Orjune!

Glede drugega očitka, da je Or-juna s tem svojim nastopom zapustila svoja pota in zaplavala v stran-karske in njej neprimerne vode, pa pripominjamo samo to, da je Orjuna danes bolj samostojna kakor kedaj popreje, Orjuna ni niti za las kre-nila od svojih smernic, ki so jasno začrtane v njenem programu, kre-nile pa so v resnici s svoje poti vse sirote srednje linije, ki dreve danes bolj kakor kedaj popreje v objem separatizma in klerikalizma. In za-to bi bilo mnogo bolje, da bi rajše pogledale te sirotice same v se, in popravile to, kar se še popraviiti da, mesto da bi se zadirale v Orjuno, ki stoji še z vsemi svojimi napakami neizmerno visoko nad njimi.

Dulovniki-prepetači. Eden zelo agilnih zlikovcev, ki so branili našim četnikom vstop na shod, je bil tudi kaplan Gabršček, ki zna menda bolj vihteti svojo posevčeno pest, kakor deliti krščanski blagoslov. Možno je bil tudi že po shodu toliko predren, da se je hvalisal okoli s svojimi junaštvii in povdarjal, da bi klerikalci lahko izvršili napad od zadoj.

»Prepetaška banda«. Doslej so nas s tem lepim nazivom titulirali samo katoliški poštenjakoviči okoli »Slovenca«. Odslej pa menda misli konkurirati podlemu škofovemu listu tudi »Kmetijski list«, ki nas psuje z gorejnoj psovko. Smo možje poštenja in odkrite borbe, zato na tovrstne napade blagoslovljenih listov edinozveličavno SLS navadno niti ne odgovorjamo, ker se nam zdi pod častjo uporabljati gnusne metode politične borbe sedanjih raznih strankam pripadajočih časopisov. Na to psovko »Kmetijskega lista« pa moramo odgovoriti. Vselej in vsepovsod nam je pri vsem našem delu prvi zakon dobro države, naroda in naprednosti. Zato smo vedno z vsemi silami podpirali vsak tozadevni pokret, ne glede na to, kako hvaležnost smo za to delo želi. S simpatijami smo zasledovali pokret in razvoj SKS, ki si je stavila za nalogo spraviti slovenski narod na pravo pot resničnega napredka in razvoja. Tako so bili naši najboljši člani — kmetje, obenem tudi najboljši delavci v SKS. Pač v svojem kavalirstvu namram te stranki smo šli celo tako daleč, da smo ji prizanesli z ostro in upravičeno kritiko, radi njenih nacionalni in napredni stvari ne baš najbolj koristnih nastopov v zadnjem času. V zahvalo za vse to pa nas psuje njeno oficelno glasilo s »prepetaško bando«! Dragi kmetjici, tako ne pojde. Danes vas opozarjamo zadnjič, da prenehate s tem vašim neumestnim in umazanim postopanjem. Ako se vam pa hoče borbe in boja tudi z Orjuno, potem se pa o tem samo jasno izrazite. Orjuna je pripravljena! O posledicah takega boja z Orjuno vam pa lahko že v naprej poročajo vaši dobri prijatelji — narodni socialisti.

Vlona v lokal Mestne Orjune Ljubljana. Dne 8. t. m. so si dosedal po imenu še neznan lopovi dovolili predrznost obiskati v naši odsotnosti naš društveni lokal. Skozri pri-rto okno so nemoteno zlezli v sobo ter se lotili pisalne mize, last naše organizacije. S silo so vlomili v predalec ter pobrali društvenih znanak za legitimacije ter nekaj legi-timacij. Mestna Orjuna Ljubljana ima s tem škodo za približno 1600 Din. V spomin pa so nam pustili opombe, na podlagi katerih nam je jasno, v čigavih vrstah imamo iskati storilce. Obenem pa so dokazali, kolike podlosti so zmožni naši nasprotniki, ki se poslužujejo naj-ogabnejših sredstev za dosego svo-jeje cilja. Škodovati Orjuni. Po storjenem dejanju so odšli po isti poti zopet na prsto. Topot so imeli srečo v nesreči. Iz mimo vozečega

vlaka je opazil storilce naš član br. Hartman. Skočil je iz drvečega viala, hotoč zadržati bežeče vlomilce. Pri tem pa je priletel na drugi tir ter se poškodoval na nogi toliko, da mu je bilo zasledovanje onemogočeno.

Storilci do danes še niso izsledeni. Prepričani pa naj bodo oni, ki so vlom inscenirali kot izvršilci, da jim bo to dejanje temeljito poplačano in mnogo poprej, kot si oni mislijo. Orjunaški mlini meljejo hitro in sigurno.

Fašistovska internacionala. »Slovenec« ne more, da ne bi lagal in obrekoval Orjune. Venomer vrta in stika za njenimi grehi tu in onkraj državnih meja. Tako je zopet staknil te dni, da se bo vršilo prihodnji teden v Rimu ali kali zborovanje Velikega fašistovskega sveta, na katerem se bo obravnavalo med drugimi vprašanji tudi »o možnosti splošnega sporazuma med fašistovskimi in sorodnimi gibanji«. Med ta sorodna gibanja pršteva blagoslovljeni licemerec seveda tudi Orjuno, ki naj bi paktila za največjim in najhujšim sovražnikom jugoslovenskega naroda — g. Mussolinijem. In to piše tisti »Slovenec«, ki nas je še pred nedolгим časom demunciral baš g. Mussoliniju, s kojim naj bi se danes vezali, kot edine zle elemente, ki kale in rušijo dobre odnošaje z Italijo. Pripominimo naj pa k temu še, da bo baš »Slovenčevi« vzorinožeje kot Slonaovci, daleko bližji Quirinalu, kot smo mi, sploh Rimu! Pozabljena pa še tudi ni »avtonomija vseh Slovencev pod savojskim žezlom«, katera še danes živi v glavah nekaterih politikov, ki niso baš daleč od vseslovenske in edino narodne SLS.

Gospod Krahulik, Starejši kurjač iz ljubljanske kurilnice nam poroča sledeče: V vojnem času smo tudi ljubljanski kurjači vozili v Maribor. Tam smo se morali kot običajno javiti v strojnomojstroski pisarni. Tako sem prišel enkrat tudi jaz tja. Ne poznavaoč tamošnje razmere, sem nagovoril enega gospoda slovenski. Ker me ta ni razumel, se je obrnil na drugega gospoda z vprašanjem v nemškem jeziku, kaj hočem jaz imeti, da on ne razume slovenski. Naknadno sem zvedel, da je bil ta, slovensko govorico ne razumevajoč gosp. nadzornik Krahulik, ki se sedaj, ko smo v svoji jugoslovenski državi, po kurilnici slovensko pridruša, da je bil vedno trd Slovenec. No, radovedni smo še na nadaljna poročila o trdih neupogljivih Slovencih.

Združjenje Nemčije z Avstrijo. Komaj so potihnili protesti in komentariji časopisja po potovanju dr. Dinhofena v Berlin, ko se že zopet čuje o novem koraku obeh držav h končnemu združenju. Je to osnova skupnega kazenskega zakona za Nemčijo in Nemško Avstrijo, ki priča, da se obe državi zavedata svojih bodočih nalog, in pri nas? Živimo že v sedmem letu novega državnega življenja in kaj smo siori. In še vedno vstajajo med narodom apostoli, ki bi mu radi dokazali, da se bo dalo živeti pri nas samo od lepih naukov Prezvizišnega in njegovih mamelukov, ki že danes štejejo v mislih težke tisočake z brezdeljem pridobljenih dnevnih.

V »Napreju« se je razkoračil neki »bivši« nacionalist dobrovoljec in napolnil s svojimi otrobi dve koloni, v katerih menda hoče počučevati nacionaliste, kakšna bi morala biti Orjuna in njeni cilji. Povdarjamo, da je mož hotel to napisati, kakor je vsaj uganiti po naslovu te kolobocje. V resnici je namreč napisal nekaj, kar ni niti kritika, niti napad, niti mirenje, nego gol in prazen nič. Zato pa tudi na ta nič ne bomo odgovarjali. Prijazno pa svetujemo tej presvitli »Naprejevi« najnovjši kritični zvezdi, da si raje preje prečita statute in vsa glasila Orjune ter si ogleda trezno in brez rdečih očal delovajne Orjune, nato pa izreče svojo sodbo, ki bo ali vstop v Orjuno ali pa molk!

Predrnost, Nemško - nacionalni poslanci v Avstrijski republiki se očitno še danes niso uživeli v nove prilike in menda še vedno mislijo, da sega njih moč preko Spilja, Maribora, Celja in Ljubljane do Adrije. Tako so si dovolili ti šovenistični naduteži 11. t. m. vložiti v avstrijski narodni skupščini interpelacijo glede »Nemške hiše« v Celju. V njej med drugim tudi vprašujejo avstrijskega zunanega mini-

Orjunaši! Podpisujte deleže „Ekonomske Orjune“!

Kupujemo in podpiramo izvrstno Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

sira, kaj namerava ukreniti v zaščito narodne manjšine v Jugoslaviji. Višek te interpelacije pa je zahteval, da mora avstrijska vlada apelirati na Društvo narodov, da bo to prisililo Jugoslavijo spoštovati pravice narodnih manjšin v Jugoslaviji. Predrznost Nemcev je že res brezmejna. Poslanik Nemčije se vtikuje meni nič tebi nič v naše notranje politične razmere. Avstrijska vlada pa naj toži Jugoslavijo radi preganjanja nemških narodnih manjšin, ki jih sploh ni. Vendar pa so lahko naši sosede onkraj Karavank in Špilja prepričani, da so minuli dnevi, ko je posegala pest pruskega vojaka preko naše zemlje do Adrije in ko je dunajski šmok sanjal o poti v Solun. Nemški nacionalisti v Avstrijski republiki pa naj raje premišljajo, kako bodo zagovarjali pred vso kulturno Evropo svoje res turško postopanje z avtohtonimi jugoslovenskimi narodnimi manjšinami na Koroškem, ki jim ne dajo niti najminimalnejših po mednarodnih pogodbah zagotovljenih pravic.

Orjuna Škofja Loka poroča z ozirom na tendenciozno objavo v »Slovincu« o dolgu naših posa-

Din 1'— na vsak korak
prihranite, zato ne tožite, da vam je predalec in kupujte vse oblačilne predmete in potrebščine pri **Drago Schwab, Ljubljana.**

meznih organizacij g. P. Capudru, da je v tej objavi navedeni znesek poravnala že dne 12. januarja 1925 pri podružnici »Slovenske banke« v Kranju. Na to objavo in njeno ozadje se bomo še povrnili!

Izključen je radi zanemarjenja članskih dolžnosti iz Orjune Sinj g. Jože Glavinovič.
Gospod Wendel je menda napak informiran ali kali napadel tudi našo organizacijo. »da prenaša modrost, ki se jo je naučila v svetovni vojni, da se namreč politični spori najlažje rešijo s klanjem in ubijanjem«. Poznamo g. H. Wendla kot moža poštenjaka, ki je doslej še vedno preklical svoje eventualne napačne sodbe in se skušal res poglobiti v vprašanja o katerih je razpravljal. Zato ga prosimo in pozivamo, da postopa i v našem sluščju na tak način in da se intenzivneje poglobi v ves potek našega razvoja in nastanka. Ta poglobljeni študij, ki pa mora biti seveda brez presodkov, ga bo najjasneje poučil, kako nekritično in svojega imena nevredno je kritiziral — Orjuno.

G. dr. Windischer — delničar tovarne za dušik v Rušah. Kmalu po svetovni vojni ste predavali v Mariboru o blagoslovljeni Jugoslaviji. Vprašamo vas, če so Nemci — inženirje-inozemci in uradniki v Rušah tudi prištevati med blagoslov Jugoslavije? Mi smo prepričani, da so le blagoslov za razbito Všenemštvo, ne pa za nas.

Orjuna Vrhnik izjavlja, da nima ničesar proti g. dekanu Ketteju in da je tozadevno podlo natolčevanje v »Slovincu« samo gola laž zlobnega dopisnika. Ako pa ima kak

njen član morda kake osebne račune s prej omenjenim gospodom, je to njegova osebna zadeva, v katere se Orjuna ne meša!

Pozabljene so bile rokavice v prostorih »Ekonomske Orjune«. Najditelj naj jih odda na upravo lista.

„ITO“ pasta za čiščenje zob ohrani zobovje lepo in zdravo.

ZRNA.

Izjava. Nekateri napredni časopisi so se čudili temu, da je med drugimi kulturnimi delavci volil dr. Korošca tudi gosp. prof. dr. Alfred Šerko. Mož je v potrdilo tega dal celo izjavo v škofov list. Mi pa se temu nič ne čudimo. Drugače pa bi bilo, če bi g. dr. Šerko volil morda Nacionalni blok. V tem slučaju bi pa res moral dati izjavo v »Jutro«, da je kaj takega storil, ker bi mu sicer tega drugače nihče ne verjel!

Kasarne. »Slovenec« se pritožuje, da je bil baje v neki šoli sestanek in zakletev Orjune in končuje z obupnim vzklikom, da postajajo s kmečkimi žulji zidane šole orjunaške kasarne. V tolažbo »Slovincu« naj bo, da bomo kmalu naše kasarne premestili kam drugam in da se bo še nekoč blestel napis na sedanji škofovi »Jugoslovanski tiskarni« — »Jugoslovska kasarna«. Razumete!

Nesrečni manifestacijski shod in njega klaverni konec kar ne gre iz glav brunnih, vdanih ovčic edinozveličavne SLS. Ker pa so menda

prišle vendar že enkrat do spoznaja, da Orjuna ni mogoče odvrniti iz njene poti niti z grožnjami, niti z bombami, niti z lažmi in klevetami, so se lotili v ta namen drugega sredstva. Prišli so izpreobračati nevarne in z nacionalizmom popaганjene Orjunaše. Eden tak slučaj te nove taktike SLS napram Orjuni prinašamo danes, ko priobčujemo sledeče pismo, neke tudi najbrže »iz strahu pred Orjunaši nepodpisane« brunne klerikalne dušice. Pismo je bilo seveda nefrankirano in naslovljeno na br. predsednika inž. Kranjca in se glasi:

»Slavno vodstvo!

Oprostite slabi pisavi Vašega dobrega in zanesljivega prijatelja Orjunašev!!! Srčno bi Vas prosil slavni vodja, ker vem da ste plemenitega srca in dobro vzgojen kristjan, a žal zapeljan, ne prepustite se dalje voditi zaslepljenemu satanu, ki vas hoče za vedno v svoji bližini imeti v peklju. Vaš zvesti angel vas opominja, sedaj je še čas vrnitve k prvotnemu življenju, ko vas je še navdajal nedolžni sijaj materine ljubezni, ki sedaj gotovo zdihuje po izgubljenem sinu. Ne zakrknite srca pred njo! In razkropite vaše brate iz tega društva, da ne boste enkrat morali Vašo drago dušo, ki jo imate samo eno, in duše Vaših bratov, ki jih bo Večni tirjav od Vas, silno obkavati. Vrnite se h kakemu dobremu društvu, saj jih je veliko, in storili boste junaško delo, katerega se boste veselili celo večnost. Kot Vaš zvesti prijatelj vam sporočim, da to društvo zelo odbija in da je iz srca osvraženo. Se Sokoli, ki so vašega mišljenja, se izražajo, da bodo ta črne volili, ki jih še nikoli niso, ker so Orju-

KARO-čevlji
Maribor, Koroška 19.

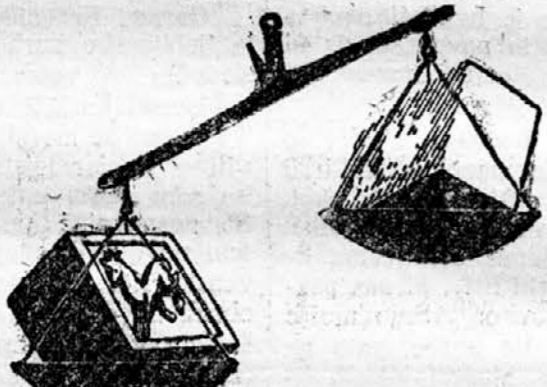
naši taki! Zavedajte se besed: en hlev en pastir! Veselilo me bo iz prav ljubečega srca do Vas in vsch, da se vidimo enkrat v troednem Bogu. Na svidenje.

Tako pismo! Pričakujemo samo še, da nas bo spričo naše zakrknjenosti pričel izpreobračati še sam Prezvišeni in si poizkusil po svojem »uspešnem delovanju za Jugoslavijo« priboriti mučeniško krono pri tem nelvaleznem poslu.

Rakek. Orjuna Rakek priredi dne 14. februarja t. l. t. i. v soboto v prostorih g. Domicelja maskerado. Ker se vsakemu nudi obilo zabave, pričakujemo, da nas tudi iz drugih krajev obiščejo.



NOVOSTI
REMINGTON Mod. 12
brezalični pisalni stroj izključno zastopstvo **Franc Bar** pisalni stroji.
LJUBLJANA, Cankerjevo nabrežje št. 5. Telefon št. 407.



MILO, GAZELA, ODTEHTA
PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI
vse manjvredne, cenejše izdelke.
Dobite ga v vsaki trgovini!

Amerikanska strojna olja
cilinderska olja
autoolja
bencin
surovine za svečarne
surovine za mlarne i. t. d.
„OLEUM“
družba z o. z.
LJUBLJANA
TELEFON ŠTEV. 910.

Popolnoma varno naložite denar v
Ljubljansko posojilnico
V LJUBLJANI, Mestni trg št. 6
ker ima že nad **10.000.000 Din jamstvene glavnice.**
Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuje **naugodneje.**
Stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev. Posojila daje le proti polni varnosti na vknjižbo in proti poroštvu.

ING. DUKIČ IN DRUG
GRADBENO PODJETJE
LJUBLJANA
BOHORIČEVA ULICA 24

PODPISANA TVRDKA PRIPOROČA:
SADNE SOKE:
malinovec, citronado in sadni grog (punč).
AROME ZA NEALKOHOLNE PIJACE:
limonova, jabolčna, jagočova, malinova, mandljeva, marelična, nektar, oranžna, rožna, mešane arome (tutti frutti), Vanile, Waldmeister.
ESENCE ZA ALKOHOLNE PIJACE:
Rum-esence različne vrste, konjak, hrušov, češnjev, kava, kumnova, oranžna, pelinkovac sadjev, tropinov, brinjev, drožni itd.
SADNE ETERE
v raznih koncentracijah.
NAVODILA NA ZAHTEVO NA RAZPOLAGO.
SREČKO POTNIK IN DRUG
parna destilacija esenc itd. LJUBLJANA, Metelkova ul. 13.

Mestna Orjuna Jesenice javlja tužno vest, da je dne 7. febr. 1925 ob 1. uri zjutraj nenadoma preminul njo predsednik, brat
LOVRO HUMER
restavratler
Pogreb se je vršil v ponedeljek, 9. t. m. ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Jesenice 99, na tukušnje pokopališče.
JESENICE, 13. febr. 1925.
Odbor mestne Orjune Jesenice.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani
je najmodernejša urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.
Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.
Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.
Lastna tvornica šolskih zvezkov.
Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanko, dnevniki in beležnice.

STROJI
za obdelovanje lesa.
ZVONOVI.
TURBINE.
Transmisije in železne konstrukcije.
Železo- in kovinolitarna. Ognjegasne potrebščine. Sesalike. — Armature.
Strojne tovarne in livarne d. d.
LJUBLJANA, Dunajska cesta 35.



IVAN ZAKOTNIK
mestni tesarski mojster
Ljubljana, Dunajska c. 46. Tel. 379
Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
Parna žaga. **Tovarna furnirja.**

SVOJI K SVOJIM! Znižane cene za otroške vozičke. Novi modeli. Poslužujte se izdelkov domače tovarne, otroških vozičkov in dvokoles
TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.
Istotam se dobijo po znižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pneumatika ter se sprejemajo v polno popravilo za emaljiranje in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki franco.